

Üç Boğumlu Bulutsu

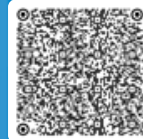
Evrenin derinliklerinde, oluşum aşamaları süren dev yıldızların şekillendirdiği çok sayıda bulutsu bulunuyor. Trifid ve Üç Boğumlu adlarıyla bilinen bulutsu da bu tür gök cisimlerinin ilgi çekici örneklerinden biri. Bakalım onu yakından incelediğimizde evren hakkında neler öğreneceğiz?

Trifid bize dağınık yapıya sahip bulutsuların üç alt türünü bir arada görme fırsatı sunuyor. Kırmızı renkte ışık yayan orta bölüm **salma** bulutsularına, orayı çevreleyen ve çevredeki yıldızların ışığını yansıtarak mavi mavi ışıldayan bölüm **yansima** bulutsularına, yoğun gaz ve toz içeriği nedeniyle ışığı geçirmeyip koyu görünen bölümleri de **karanlık** bulutsulara birer örnek. Kırmızı kabarcığın üzerine denk gelen karanlık bulutsu parçaları, bazı teleskoplarda orayı kabaca üç parçaya bölüyor gibi görüldüğü için gözlemciler bulutsuya "Üç Boğumlu" adını vermiş.

Üç Boğumlu Bulutsu'nun en az 300 bin yıldır var olduğu düşünülüyor. Buradaki yıldızların oluşturduğu güçlü rüzgârlar, dev bir kabarcık gibi görünen bulutsunun genişlemesine neden oluyor.

Trifid çok sayıda bulutsuya ev sahipliği yapan Yay Takımyıldızı doğrultusunda, yaklaşık 5 bin ışık yılı uzaklıkta yer alıyor. Bulutsu gökyüzünde dolunay kadar alan kaplasa da sönük bir gök cismi olduğu için onu çıplak gözle göremiyoruz. Trifid'e teleskopla bakmak için en uygun zamansa yaz ayları.

Trifid'in orta bölgesine farklı ışık türlerinde gözlem yapan teleskoplarla bakıldığında karşımıza oldukça ilginç manzaralar çıkabiliyor. Örneğin bu görüntüde, başındaki bir çift uzantıyla sümüklü böceği andıran bir oluşum dikkat çekiyor. Arkadaki uzantı, kafaya benzeyen bölümün içindeki bir yıldızın püskürttüğü parçacıklardan kaynaklanıyor. Öndeki daha koyu uzantının uç kısmında ise yeni oluşan bir yıldız yer alıyor. Milyonlarca yıl sonra yeni yıldızların oluşum süreçleri tamamlandığında bulutsudaki gaz ve toz kümeleri "temizlenmiş" olacak. Tıpkı bu görselde turuncu yıldızların çevresinde olduğu gibi!

Bulutsunun farklı teleskoplarla kaydedilmiş görüntülerini karşılaştıran videoyu izlemek için karekodu okutabilirsiniz.